

Ardealul

Apare Vineri dimineața cu cele mai bune informațiuni politice

Director:

THEODOR RECULESCU

Abonamente:

1 an: 150.— lei, jum. de an: 75.—
Autorități, mari întreprinderi
1000.— LeiRedacția și administrația:
ARAD, Strada Popa I Rusu 3

Săptămâna

În timp ce la noi în țară ziua de 1 Maiu a trecut în liniște, ceiace însemnează că poporul se cumintește, în străinătate — și în special în Polonia megieșe Rusiei bolșevice — s'au înregistrat incidente grave.

În Polonia manifestațiile cu ocazia zilei de 1 Maiu s'au desfășurat într-o atmosferă încărcată, deoarece organizațiile naționaliste au cerut acum câteva zile ca manifestațiile socialiste să fie interzise.

Agitațiile împotriva manifestațiilor socialiste au fost mai puternice în special în brașele cu mare influență naționalistă, cum sunt Poznan, Lwow, Vilna și Kielce. În aceste orașe s'au produs ciocniri și turburări grave între socialiști și naționaliști.

Astfel, la Poznan au fost aruncate asupra cortegiului socialist mai multe bombe care, explodând au rănit opt persoane.

La Kielce s'au schimbat focuri de armă între socialiști și naționaliști. Un muncitor socialist a fost ucis, alți patru răniți.

Cloenirile au luat o proporție mai mare la Lwow, unde un grup de studenți naționaliști a aruncat asupra manifestațiilor socialiști mai multe bombe, în apropiere de politehnică.

Vreo 30 persoane au fost rănite.

Ordinea a fost restabilită după ce a intervenit poliția.

La Cracovia, elemente naționaliste au aruncat două petarde asupra cortegiului socialist, răniind mai multe persoane.

Mai liniștit s'au desfășurat manifestațiile din Varșovia.

S'a produs un singur incident în piața Muravansk, unde a explodat o mașină infernală.

Trei persoane au fost rănite. După terminarea manifestațiilor socialiste, au apărut grupuri naționaliste, cari au făcut manifestații antisocialiste și antisemite.

În cadrul expoziției internaționale a artelor și meseriilor care se ține între 28 Mai și 10 Iulie la Berlin, se va organiza și un sat meșteșugăresc care se va înființa pe terenul fostului „Sat Olimpic” și în care vor fi găzduiți meseriași veniți să demonstreze la Berlin timp de 6 săptămâni arta lor în ateliere de demonstrațiune practică.

În acest sat meșteșugăresc vor fi găzduiți meseriași celor 30 națiuni participante la expoziția internațională a meseriilor, la dispoziția cărora vor fi camarazii meseriași cunoscători ai limbilor respective.

Pentru întreținerea acestor meseriași va fi instalată o bucătărie centrală, care va

fi adaptată obiceiurilor fiecărei națiuni în parte.

În atelierele demonstrative se vor vedea lucrând: sculptori în fildeș, strungari în lemn, împletitori de coșuri, constructori de viori, turnători în bronz, lăcătuși, precum și din breslele alimentare, de croitorie și cismărie.

România, prin „Uniunea Camerelor de Muncă” va trimite la această demonstrație 10 meșteri cofetari, 2 meșteri cojocari, și 2 meșteri țesători; în plus personalul pentru demonstrațiile dela „Revista Internațională a Moșilor”.

Aceste ateliere în care vor lucra meseriași cei mai de seamă ai celor 30 de națiuni expozante, vor fi o atracțiune cum nu a mai existat nicăieri pe lume.

C. Nour

Instrucția în cazul omorării lui Rosenthal din Galați

GALAȚI. — Cercetările în jurul asasinării bătrânului bogătaş Rosenthal din Galați, au avut roade. Servitoarea Alexandra Grădinaru, după ce a mărturisit că în tovarășia unui tânăr cunoscut sub numele de Carol și-a asasinat stăpânul, a început din nou să nege. Anchetată de procurorul Lupașcu a mărturisit că prietenul ei Carol nu a luat parte la crimă.

De altfel se constatare că în noaptea crimei tânărul lipsise din localitate fiind plecat la Iași.

Servitoarea a mărturisit că n'a găsit în casă decât 5000 lei bani pe care și i-a înșușit. În cursul zilei de ieri s'a făcut reconstituirea crimei.

Să cinstim culorile naționale

Sau: cazul cinematografului „Urania”

Demnitatea și interesele românești au fost întotdeauna nesocotite și călcate în picioare de către toți veneticii, de către toți străinii aciuiați în această țară îndelung răbdătoare. Nu ne-am luat niciodată cboseala de-a pedepsi pe obrasnici, după ne-cuviințele săvârșite. Iar urmarea indulgenței noastre a fost că văzându-se nesancționată dela început, ofensatori Națiunii românești ne-au batjocorit pe rând: credința strămoșească, obiceiurile din străbuni, idealul național, drapelul și tot ceiace pentru noi constituie obiect al generațiunii.

În București, spre exemplu, apare o revistă catolică, patronată de un profesor neamț, care funcționează la un liceu al Statului. Iată cum relatează un ziar bucurăstean activitatea acestei reviste:

„Farul Nou” e convins că ginește, cum i-ar sta bine, să se ocupe de confesiunea cititorilor săi și să adâncească în ei credința papală. „Farul Nou” e convins că această credință nu se poate apăra decât atacând sistematic ortodoxia. Stilul lui, lipsit de orice însușire literară, e de o agresivitate căinească față de Biserica ortodoxă pe care o declară „o ruină bizantină”. El e deosebit de foarte mesianic când se nevoiește să clădească în România papistismul peste „ruina bizantină”.

În numeroase articole, demonstrează cum poate, și cu apostrofele cele mai obraznice la adresa ierarhilor noștri,

necesitatea de a ne catolici-za’.

Exemple de acestea se pot da, nenumărate.

Un caz recent, în Arad: cu puțin înainte de Paști, cinematograful „Urania” a rulat filmul „Contesa Walevska” și nu mică a fost mirarea noastră văzând intrarea cinematografului pavozată cu steaguri treicolore românești și franceze.

— Mă rog, ne întrebam, căru eveniment național se datorește arborarea drapelului celor două State aliats?

Explicația a fost următoarea: contesa în chestiune s'a iubit cu Napoleon, iar filmul care avea drept subiect această iubire, a fost primit de patronii cinematografului cu onoruri naționale.

După câte știm, există dispozițiuni oficiale cu privire la arborarea drapelului național. Deasemenea sunt stabilite și sancțiuni pentru cei cari abuzează arborându-l la date nepotrivite și chiar pentru aceia cari nu țin cont la confecționarea lui de dispozițiunile stabilite de oficialități. Cum se face atunci, că patronii dughemii din str. Gh. Lazăr cari și-au permis să batjocorească drapelul românesc au rămas nepedepsiți?

Noi aducem cazul acesta la cunoștiința autorităților și sperăm că se vor aplica sancțiuni cari vor servi de exemplu și pentru ceilalți amatorii de reclamă bombastică. Opinia publică așteaptă acest lucru cu atât mai mult cu cât se știe că la venirea guvernului Goga, jupânul Schilinger — pentru a nu pierde gheaștful — a pus întreaga afacere pe numele unui căpitan în retragere (sau

pensionat), rămânând însă tot el la conducerea cinematografului. Prin urmare, întreaga afacere este girată de un estăș român care, cel puțin el — căci dela Schilinger nu ne putem aștepta la mai mult — trebuia să se opună la batjocorirea drapelului național. Rugăm tot odată și autoritățile militare să se secezeze de acest caz.

Dar mai este ceva. Mai acum câțiva ani, cinematograful „Urania” a fost închis de autorități în urma referatelor serviciilor sanitare și tehnice ale municipiului, cari au găsit că sala de spectacole este și neigienică și periculoasă pentru siguranța spectatorilor. Mai târziu, după nu știm ce aranjamente, cinematograful s'a redeschis. În zilele de sărbătoare mai cu seamă, este o nenorocire pentru spectatori să rămână două ore în sala aceia mică, fără posibilitate de aerisire, în scaune incomode și murdare. Iar la esire, lumea se calcă pur și simplu în picioare, căștile fiind insuficiente. Dealul acesta este singurul cinematograful din Arad, în care s'a întâmplat nenorocirea care a costat viața unui om.

Aceasta fiind situația se naște o întrebare legitimă: dacă cinematograful „Urania” a corespuns prevederilor legii sanitare pentru ce a fost închis; sau dacă nu a corespuns (căci modificări nu i s'au făcut), pentru ce a fost redeschis?

Asta, așa, ca să se lămurească lumea mai bine de felul cum se lucra sub trecutele guvernări politicaniste.

TH. RECULESCU

Portative

Concertul Tinerimii Române

Bar ne este dat să ascultăm la postul nostru de Radio un program muzical bun. În afară de concertele Filarmonicei din București și de cele ocazionale, cum a fost cel extraordinar dat de orchestra operii din Frankfurt a Mein, trebuie să ne mulțumim cu hărăzala vrune fanfare prost pusă la punct — cum e cea a gardienilor din capitală — sau câte un cor cu un program împănă cu „lucrări” de ale diferiților dirijori improvizați. Încolo, peltea de tangouri lamentabile, alternate cu așa zisele melodii populare, „compuse” și „lansate”

de anumiți diseuri de duzină, și — moț la toate — jazz-bandul, această nebunie modernă, cu monstruoșitățile lui muzicale.

O muzică bună românească la Radio este o raritate, un adevărat eveniment.

Ei, bine, un astfel de eveniment a însemnat concertul corurilor și fanfarelor școlărești cari au participat la concursurile Tinerimii Române. Numai cel care e îndrăgostit de muzica românească pură, lipsită de acele artificii pe cari tarăfurile țigănești le socotesc „de efect”, dar cari în fond nu fac de-

cât să scadă din valoarea folklorului românesc; și numai acela care a urmărit cu interes producțiile școlărești în cadrul concertului de care vorbim, a putut să constate nivelul ridicat la care se face educația muzicală în unele școli. — cei drepți, cam puține la număr.

Ținem să ridicăm pe planul întâi succesul corului compus din elevii liceului din Brad. Cu toate că premiul a fost decemat unui alt cor, părerea noastră e că nici unul nu a fost la înălțimea brădenilor. O bucată — ultima — a cărei tlu nu l-am putut răține datorită crainicului dela Radio — cel mai bălbăit și indolent din câți am auzit — este o peria din folklorul moșesc. Toate falielările noastre domnului director al liceului, domnului pro-

fesor de muzică și inimoșilor elevi din ținuturile moșesti.

S'au prezentat deasemenea binecorul mixt al școalelor din Lugoj, al liceului industrial de fete din Constanța, al școalelor normale din Focșani, Cetatea Albă, Oradea și Constanța.

Din're fanfare: cea a liceului comercial din Chișinău, a liceului „Andrei Șuguna” din Brașov, școalei normale din Oradea, apărând orchestrele următoarelor școli: liceul „Mihai Viteazul” din Alba-Iulia, școala normală din Constanța și Câmpulung.

Concertul Tinerimii Române, ne-a prilejuit două ore de adevărată desfătare sufletească.

Conferința Micii Înțelegeri

SINAIA. — Miniștrii de externe a Micii Înțelegeri au ținut prima conferință dela 10.40 până la ora 13, sub președinția dlui Comnen. La ora 13.30 dna și d. Comnen au primit un dejun intim în saloanele hotelului Palace, la care au luat parte în afară de oaspeții streini și Patriarhul Miron, președintele consiliului de miniștri. Dejunul a luat sfârșit la ora 15.30. Membrii consiliului permanent a Micii Înțelegeri s'au întrunit în a doua ședință dela ora 17 până la 19.45. D. Stoiadinovici și Krofta au mers în semn de pioasă amintire la mormântul lui Iache Ionescu. D. Dem. Dimăncescu directorul general al presei a oferit în saloanele hotel „Caraiman” un dejun ziariștilor streini și români care sa află la Sinaia. D. Comnen și dna și dșoara, au oferit aseară în salonul hotel Palace un mare dineu în cinstea dlor Stoiadinovici și Krofta. Cu acest prilej d. Comnen și d. Stoiadinovici

au rostit discursuri cari se vor da ulterior.

La dineu au luat parte pe lângă amfitrioni și dnii Calinescu, Ernest Urdăreanu, mareșalul palatului, Ghelmegeanu ministrul comunicațiilor, gen. Argeșeanu ministrul apărării naționale, gen. Marinescu ministrul sănătății, gen. Paul Teodorescu ministrul aerului și marinei, Ralea ministrul muncii și alți înalți demnitari, precum și numeroși membri ai corpului diplomatic, în frunte cu nuntial papal mons. Cassulo.

La banchet au luat parte și numeroși ziariști români și streini.

A urmat apoi în sala de spectacole a casinoului din Sinaia un concert în onoarea oaspeților, dat de corul Carmen, după care a urmat o recepție în saloanele Palace Hotel Hotel, la care au participat invitații și membrii legațiilor streine din București, ziariști și personalități din localitate.

Banchetul oferit în onoarea oaspeților

Discursul dlui ministru Comnen

„Dle președinte, dle ministru, excelențe, doamnelor și dlor!

Pentru a doua oară în interval de un an orașul Sinaia are cinstea de a fi ales ca loc de reuniune a consiliului permanent a consiliului Micii Înțelegeri. Îngăduiți-mi să vă spun cât sunt de fericit de a putea saluta aici pe cei doi oameni de stat cari călăuzesc politica externă a statelor amice și aliate, Jugoslavia și Cehoslovacia. Îngăduiți-mi deasemeni să vă spun cât mă simt de onorat de a prezida deliberările consiliului conducător al organismului care reprezintă sub numele Iodest de Mica Înțelegeri o forță și o vitalitate nemnă de un adjectiv mai expresiv.

Această forță și această serenitate își au pentru noi izvorul în existența permanentă a marilor interese ce ne sunt comune. Ele își au deasemeni izvorul în dorința noastră unanimă și nesărmănutată de a menține pacea prin metoda cooperării internaționale.

De aceea Mica Înțelegeri a încurajat neîncetat orice inițiativă și a sprijinit orice acțiune, având scopul de a împiedica războiul chiar dela sursă. Ea și-a dat contribuția cel mai devotat Societății Națiunilor pentru realizarea visului de pace perpetuă conceput de autorii pactului.

Ea este gata și azi să sub-

serie orice propunere care tinde să atingă telurile paifice ce-i sunt scumpe în cadrul suveranității fiecăruia dintre statele care o compun.

Dela crearea Micii Înțelegeri au trecut mulți ani, care au adus evenimente bogate în consecințe. S'au produs transformări importante, totuși organismul nostru a știut totdeauna grație coeziunii sale, grație loialității membrilor săi și identității interesului lor, să mențină linia de conduită pe care și-au tras-o chiar dela obârșie. Putem de aceea privi viitorul cu optimism, conștiința forței noastre politice.

Se aud cu toate acestea din timp în timp, glasuri cari proclamă când caducitatea instituției noastre când sterilitatea ei, dacă nu chiar și primejdia pe care o înfațișează pentru pacea lumii. Ei bine, fie-mi îngăduit în acest ceas, pe care cu bună știință îl voi califica drept un ceas solemn, de a declara în numele celor trei guverne ale noastre, cadornici de a contribui menținerea păcii în bazinul dunărean și de a crea în felul acesta o atmosferă de încredere favorabilă străngerii colaborării între statele din această regiune.

Întindem o mână prietenească fiecăre dintre noi și toți împreună, vecinilor noștri și invităm să-și unească eforturile cu propriile noastre eforturi pentru a realiza o operă istorică de concordie și înfrățire. Făcând

aceasta, noi dăm încă odată dovada sentimentelor cari însuflețesc și atmosferei în care se desfășoară lucrările noastre. În speranța că bună voința noastră și sinceritatea politicii noastre vor fi prețuite la dreapta lor valoare și că această semință pe care o anunțăm în această zi de primăvară, va cădea pe un pământ roditor și va încolți, ridică paharul meu în sănăntatea M. S. Regelui Petru al doilea al Jugoslaviei, a excelenței sale dlui Ed Benes președinte Cehoslovaciei, a ASR Principele regent al Jugoslaviei și membrilor Inaltei Regente, în sănăntatea eminentilor mei colegi Stoiadinovici și Krofta pentru mărirea și prosperitatea țărilor noastre amice și alia te și mai pesus de toate pentru acel ideal de înfrățire omenescă pe care toți îl slujim cu o credință și cu voință de nesdruncinat.

Discursul d-lui Stoiadinovici

Excelență!

Am ascultat cu un viu interes și o mare plăcere cu-vântarea plină de cordialitate ce a-ți binevoit să roștiți și pentru cari în numele scumpului nostru coleg Krofta și în numele meu personal, vă exprim grațitudinea noastră cea mai sinceră. Din partea mea țin să vă spun și să subliniez că în gândurile și sentimentele ce excelența voastră le-a exprimat cu atâta elocvență și perspicacitate, se găsește cel mai bine și exact marcat spiritul în care continuă conversațiile și scopurile noastre, mi le însușesc întru totul.

Îngăduiți-mi deci să exprim toată satisfacția mea cu prilejul acestei reuniri care ne oferă posibilitatea de a studia toate chestiunile ce interesează în acest moment cele trei țări ale noastre și de a efectua această

muncă în spiritul tradiționalei noastre amicitii cu o sinceritate perfectă și simț profund al responsabilității, care corespund atât timpurilor pe care le trăim cât și rolului pe care Mica Înțelegeri îl joacă în viața internațională. Sunt fericit că putem lucra în această frumoasă Sinaia de care se leagă alăteia evenimente istorice și care a fost martora atâtor eforturi a oamenilor de stat a Micii Înțelegeri în cadrul proverbialei ospitalități românești în orașul acesta de un gust atât de sigur în mijlocul unei sincere prietenii deliberările au nu numai o mare importanță politică, dar și caracterul unei serbări de familie. Mă bucur că-mi este oferit prilejul de a relua contact personal cu frumoasa dv. țară și de a putea admira ordinea și progrese ce se simt și se văd la fiecare pas. Sub conducerea înțeleaptă a augustului ei Suveran și îndrumarea patriotică a oamenilor ei de stat, România pășește pe drumul progresului. Să îmi fie îngăduit în sfârșit de a exprima speranța, că Mica Înțelegeri după această reuniune a consiliului său, paralel cu Înțelegera Balcanică își va continua în chip fericit și cu succes activitatea pe căile împede trasate pentru a-și atinge scopurile cari rămân mereu aceleași: Pace și progresul celor trei țări ale noastre și a acestei părți a Europei. Ridic paharul meu în sănăntatea M. S. Regelui Carol al doilea al României, a excelenței sale dlui Ed. Benes preș. rep. Cehoslovace, în sănăntatea eminentului nostru coleg min. Krofta, în sănăntatea dv. dle ministru, precum și accia a grațioasei dne Comnen și beau pentru progresul și prosperitatea celor trei țări ale noastre amice și aliate.

Ofensiva naționalistă a fost oprită?

Ce susțin comuniștii

„Havas” transmite: Se pare că epoca succeselor ușoare pentru naționaliști a trecut și că republicanii rezistă pretutindeni cu înverșunare. Pe frontul de est guvernamentalii au respins alaltăieri o încercare naționalistă de a trece râul Serre. La sud de Lerida în dreptul localității Monteliu de două săptămâni domnea liniște în acest sector în care în cursul înaintării naționaliștilor spre Lerida se dăseră lupte extrem de violente. Naționaliștii au suferit mari pierderi.

Cum au decurs ostilitățile din ultimul timp

MADRID — Havas transmite: Se confirmă că naționaliștii

Noul condamnări a membrilor fostei „gârzi de fier”

BUCHUREȘTI. — Eri dimineață tribunalul militar din București a judecat pe mai mulți membri ai fostei organizații „garda de fier”, și a condamnat la 1 an închisoare și 10.000 lei amendă, 3 ani interdicție pe Dinu Paul de 28 ani director de cooperativă și secretar la academia comercială și la câte 6 luni închisoare pe Ion Jucanu de 16 ani funcționar comercial și Ion Presa funcționar com. de 15 ani pentru împărțirea de manifeste. Gh. Doncaș fost comerciant din str. dr. Marcovici, ceățean grec de 31 ani, șeful cuibului legionar „răzbunarea” și Sile Ergyleghiu funcționar comercial cari au continuat propaganda în favoarea gârzii de fier, primul la un an închisoare și 10.000 lei amendă al doilea la 6 luni închisoare.

Reorganizarea flotei comerciale franceze

PARIS. — Monitorul oficial publică o nouă serie de decrete legi dintre cari cea mai importantă este cea care se referă la marina comercială. Acest decret autorizează construirea în timp de trei ani a unei flote comerciale de 500 mii tone ceace înseamnă aproape complectă înlocuire a actualei flote comerciale franceze.

PROTEST ENGLEZ

CAIRO — Sir Hiles Lampson ambasadorul Marei Britanii, a remis ieri dimineață primului ministru Nahmud Pașa, o notă de protestare destul de energică, contra nouilor taxe vamale impuse asupra produselor textile britanice la intrarea lor în Egipt.

sona și San Roman Bella, la sud-vest de Tremp.

La nord de Teruel cu toate atacurile violente ale naționaliștilor, republicanii au rezistat cu succes, oprind înaintarea naționaliștilor pe pantele dela Moratillas și Del Pobo, primele contraforturi ale Sierrei de Gudar. De trei zile naționaliștii au reluat ofensiva ce fusese oprită de timpul neprilnic. Ei folosesc tactica obișnuită, după bombardări violente de artilerie și aviație ei trimet tancurile pentru a deschide calea infanteriei, guvernamentalii profitând de natura terenu lui rezistă cu hotărâre și cauzează mari pierderi naționaliștilor.

Croitoria pentru domni MOSKOVITZ, Arad, are prețuri de concurență.

Nina și Nineta

Nina dădu brânci jupănelei și intrând ca un fulger căzu în brațele Ninetei.

Dar m'ai întâi să vă prezint pe aceste două doamne. Pentru întinimile se numesc Nina și Nineta, ori cum noi nu facem parte din acești fericiți favorizați, să facem prezențările.

Nina e d-na Barbatan, douăzeci de ani și Nineta, d-na Harescu treizeci și nouă de ani, mama sa. Prima e măritată de doi ani, a doua, divorțată de cincisprezece ani.

Blonde amândouă, svelte, încântătoare, cu gropițe în obraji, ori cine le lua drept două surori.

Nina lăsase capul pe umărul alb al Ninetei.

— Mamă, suspină ea, e îngrozitor!...

— Haide micuțo, liniștește-te. Despre ce e vorba?

— E groaznic! Titu (acesta e bărbatul) bănuște că...

— Că îl înșeli! Ah! bărbății, nimic nu le poți ascunde!

— Da, mamă, are bănușel, poate chiar siguranța. Atunci nu mă mai pot întâlni cu Victor în voe.

Nu e așa că e groaznic?

— Ei bine, părăsește-l!

— Pe cine?

— Pe Victor!

Nina dădu un strigăt:

— Dar îi iubesc!

— Atunci părăsește pe bărbatul tău!

— Dar și pe el îl iubesc!

— În cazul ăsta!... e cam complicat. Unde mergem așa dacă o femeie nu mai poate să-și ia un amant! Bietul tău tată era tot în felul ăsta. Cât m'a făcut să sufer!

Era un om încântător, dar foarte gelos.

Ca să am liniște am fost nevoită să-i trimt o scrisoare anonimă și să-l las să mă prindă în flagrant

delict. N'am avut noroc în căsătorie. Și cu toate astea nu cercam decât să fac ca cealaltă. Dar eu vorbesc și nu mă ocup de chestia ta.

— Ești sigură că imbecilul de Titu știe ceva?

— Sigur! A pus să mă urmărească. Ce frică mi-a fost!

— Așcută, Nino. Vreau să te scap din această încurcătură. Noi semănăm ca două surori. Ei bine, detectivul care te urmărește, o să mă confunde cu tine. Mă duc eu în locul tău la întâlnire, și împingând devotamentul matern la extrem, o să mă las să fiu prinsă eu în flagrant-delict.

— O, mamă!...

— Da, Nino, nu-ți fie teamă de nimic, sunt obișnuită. Vrei ca bărbatul tău să aibă încredere în tine? Atunci sală-mă să fac cum mă taie capul. Apropos! ce etate are Victor?

— Douăzeci și cinci de ani!

— Bine, să-l previi că amândouă vrem să jucăm o comedie urăciunii tău de bărbat!

Intr'una din zile Titu întovărășit de un comisar, pătrundea în garsoniera unde gândea să-și găsească nevasta în brațele amantului său. Un cap frumos, ascuns sub plapumă, își arătă vârful nasului și Titu, confuz, nu putu decât să se scuze:

— Soacră-mea!

Și după o lună, dând brânci jupănelei, Nina intra furioasă în camera mamei ei.

— E de necrezut! strigă ea. Mi-ai luat pe Victor. Frumoase obiceiuri!

— Ce vrei, răspuse mamă-sa, plecând ochii, e adorabil tânărul ăsta! Și pe urmă, nu m'am jurat eu că voi face tot posibilul să-ți redau liniștea casei?

Mobile:
Dormitoare, sufragerii și combinate bune, lefline moderne și cu
fulesniri de plată la tâmplăria
STEFAN CSATLOS
Calea Șaguna 184 - Tel. 24-77

Ordinul Prefecturii județului privitor la manipularea fondurilor speciale

Prin ordinul Prefecturii s'a interzis primăriilor comunale din județ manipularea diferitelor fonduri speciale, cari nu sunt prevăzute în bugetele lor și a căror conturi de gestiune se înaintează autorităților superioare pentru control. Asemenea fonduri trebuiesc imediat lichidate, înscriindu-se în buget toate veniturile comunale. Se vor aplica aceste sancțiuni față de acei funcționari, cari nu se vor conforma acestor dispozițiuni.

Prefectura a luat măsuri, ca comitările comunale să fie bine îngrijite. Un popor creștin și civilizată trăește și pentru cultul morților săi.

Se aduce la cunoștința populației din comunele situate în vecinătatea municipiului Arad, că municipiul a stabilit felul cum trebuiesc construite furgoanele de transportat nisip, lământ, moloz și alte guanoie. Aceste furgoane vor fi astfel construite, ca să nu permită scurgerea încărcăturii pe drumuri

le ce parcurg și astfel spre a nu se murdări aceste drumuri.

Toți funcționarii publici administrativi, împreună cu preoții, învățătorii și ceilalți funcționari de stat, sunt obligați să ia parte la serbările naționale și la serviciile religioase ce se fac cu ocaziunea acestor serbări. Ținuta funcționarilor cu aceste ocazii trebuie să fie demnă și manierată. Față de public, cu care ajung în contact din aceste prilejuri, atitudinea funcționarilor trebuie să fie complexantă, afabilă și cavalească. Cea mai mică abatere dela aceste reguli de politeță, va fi aspru sancționată.

Din cauză că semănăturile au fost întârziate în urma timpului nefavorabil, sfătuim pe agricultorii din acest județ să termine semăntul porumbului în primele zile ale lunii Mai a. c.

Vizitați croitoria Moskovitz Arad
Inimitabil în calitate și preț.

Un decret lege care pune capăt speculei cămătarilor

Dobânda incasabilă peste reescont fixată la 4 la sută

BUCUREȘTI. — Banca Națională a României cu încetare de azi 5 Mai a redus taxa scontului dela 4 jum. la 3 jum. la sută, iar a lombardului dela 5 la sută la 4 jum. la sută.

BUCUREȘTI. — În monitorul oficial de ieri a apărut decretul lege pentru abrogarea concordatului preventiv. Astfel legea care a fost votată și promulgată la 4 Iunie 1930 rămâne abrogată cu următoarele clauze: Rămân mai departe supuse procedurii și dispozițiilor legii concordatului preventiv toate concordatele care până în ziua publicării prezentului decret în Monitor au fost votate prin deciziunea luată de adunarea creditorilor, în conformitate cu art. 19 din legea concordatului preventiv. Deasemeni rămân supuse procedurii concordatului preventiv și cererile de concordat admise în principiu, dacă debitorii respectivi se obligă prin declarație scrisă, făcută la grefă în termen de zece zile dela promulgarea acestei legi, să plătească tota concordată care nu poate fi mai mică de 60 la sută din creanțele chirografare, într'un termen de cel mult 3 ani și în rate care în mod obligator vor fi egale și trimestriale. Instanțele de judecată nu vor mai putea acorda termene de grație nici la concordatele care la punerea în aplicare a acestui decret lege. Se găsesc definitiv omologate dela data prezentului decret lege articolele 834 până la 844 din codul comercial din Vechiul Regat, referitor la moratoriul și care fuseseră abrogate de legea concordatului preventiv și care se referă la concordatul post falimentar, măsură care se extinde pe cuprinsul întregii țări. Dispozițiile din legea concordatului preventiv referitoare la convocarea creditorilor, se vor aplica mai departe în cazul cererilor prevăzute de art. 50 al legii lichidării datoritorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

Tot azi va apare în Monitorul oficial decretul lege pentru stabilirea dobânzilor și înlăturarea cametei. Dobânda legală anuală se stabilește la 1 la sută în afaceri civile și la 2 la sută în afaceri comerciale, socotite peste scontul băncii naționale. Când debitorul este ținut să plătească o dobândă care nu a fost fixată prin act, el va plăti dobânda legală. Debitorul care, cu rea credință a cauzat prin întârziere neexecutarea obligațiunilor un prejudiciu creditorului, s'a

va putea fi obligat să plătească pe lângă interesele moratoriului și daune interese distincte.

Dobânda anuală nu poate trece în nici un caz taxa de 4 la sută peste scontul Băncii Naționale,

stabilită totdeauna în raport cu fluctuațiile scontului institutului de emisiune. Ea se va putea determina pe un timp anumit și pe diferite regiuni ale țării. Această dobândă va fi maximă și se va putea stabili cu avizul consultativ al unei comisii „pentru determinarea dobânzilor maximele” compusă din diverși reprezentanți ai camerelor de muncă, de cooperatie, comerț și industrie, consiliul superior

ministrul economiei naționale. Delegatul Băncii Naționale fiind prezidentul comisiei. Amenzile fixate pentru nerespectarea tablourilor de dobânzi, care va trebui afișate în localurile băncilor, sunt între 10—50.000 lei. Prin dobândă se înțelege nu numai sumele plătite în dobândă, dar toate prestațiunile făcute sub orice titlu, la care creditorul se obligă ca cheltuieli, comisioane, onorarii de avocat, cu excepția celor de executare. Plata dobânzilor nu se poate face decât pe maximum 6 luni. Cel care fixează o dobândă chiar pe cale camuflată o dobândă superioară, se pedepsește cu închisoare dela 2 luni la 2 ani și amendă dela 10—50.000 lei.

Reprezentanții presei cer lămurirea situației publicațiilor creiată de noua lege

BUCUREȘTI. — D. dr. Aurel Buteanu, președintele sindicatului ziaristilor români din Ardeal și Banat s'a prezentat ieri la amiază în audiență la d. V. Iamandi ministrul justiției solicitând în numele presei din Ardeal și Banat amânarea punerii în aplicare a legii pentru reglementarea presei, până la apariția regulamentului acestor

telegi care clasifică toate chestiunile cuprinse în ea. Ministrul de justiție a promis satisfacerea acestui deziderat urmând ca regulamentul legii care va apărea în curând, să fixeze toate amănunțele cari privesc pe cei interesați de această lege. Termenele legii vor decurge dela data apariției în Monitor a regulamentului.

Dispoziții privitoare la noua organizare a serviciului sanitar

În vederea unei mai sistematice orgnaizării a activității zilnice a întregului personal sanitar de sub ordinul ministerului sănătății s'au dat următoarele dispozițiuni: Inspectorii generali sanitari, șefi de regiuni sanitare, vor ține evidență zilnică de activitatea desășurată în inspectat, înscriind într'un carnet portativ și vor înainta ministrului la finele fiecărei luni un raport detaliat asupra acestei activități zilnice.

tatea cotidiană a inspectoratului sanitar respectiv.

Medicii de circumscripție sanitară vor proceda întocmai ca și medicii primari de județ, în ce privește itinerarul inspecțiunilor, cât și în ce privește raportul activității lor lunare.

O feroasă dramă din gelozie

BUCUREȘTI. — O dramă de gelozie s'a întâmplat alături pe str. Masaryk 27, Ion Gherasim de 33 ani, om de serviciu la un magazin și-a ucis soția Ludovica cu două gloanțe de revolver și apoi s'a sinucis.

El a comis această faptă din gelozie, deoarece aflase că tânăra lui soție de 22 ani cu care venise acum cinci ani din jud. Alba să se stabilească la București și cu care avea un copilăș de patru ani, îl înșela cu un servitor.

Medicii primari de județe, vor fixa de acord cu inspectoratul, la începutul fiecărei luni itinerarul inspecțiunilor pentru luna în curs, itinerar pe care îl vor comunica în scris inspectoratului sanitar și care nu se va putea modifica în cursul lunii, decât cu înștiințarea inspectoratului și numai pentru cazuri de epidemii.

Ei sunt obligați a ține evidență de activitatea lor zilnică, înaintând la sfârșitul lunii un raport detaliat de activi

POPASURI

Întepături de condei

Amicul Bulin a petrecut ziua de întâi Maiu cu anticipație: acum vreo săptămână, într-o zi cu soare, a eșit cu o dulcinie la iarbă verde. El era la pantaloni albi, iar dumneaei (semne particulare: e cam mustăcioasă) într-un costum „chic”. Nu se știe ce au făcut (dar să bănuștece, destul de bine că iu bărețul nostru erou s'a ales cu niște pete verzi pe genunchi.

Pe drum spre casă, dumneaei oftează:

— De tine sunt sigură că nu ai să mă uiți curând...

— Evident, zice el, dar de unde știi?

— Petele verzi de iarbă se curată foarte greu de pe pantaloni, se mustăci dumneaei.

Simpaticul Remus Gh., se găsea într-o seară la un bal. La un moment dat a invitat la dans pe o dudue care mai că o întrecea în grații chiar și pe... maica Smara. Dar bietul băiat n-avea încotro: o cunoștea îndeaproape, s'apoi una dintre frumoasele lui calități e politetea.

— E foarte draguț din partea dunitale că mă inviți la

Grădinarul marchizei

De trei ani Jak servea de ajutor grădinar la castelul Forenberg și avea tot ce îi trebuia ca să se considere cel mai fericit băiat, dacă într-o zi, stăpâna castelului, n'ar fi remarcat că e băiat frumos. Ea se dusese în seră să culegă trandafiri ca să-și garnisească vasele de flori. Marchiza era femeie frumoasă, măritată prea tânără cu un gentleman cam trecut. Toate ocaziile erau pretexte de nebunii. Și ea nu dădea ca aceste nebunii să nu se realizeze imediat după dorințele sale. Astfel, fără ocol, făcu pe Jak să-și culegă că-l place și fu foarte mirată în fața atitudinii jenată și rezervată a acestuia.

— N'a înțeles, gândi ea.

— Și a doua zi veni din nou în seră, punând acuma punctul pe i) și Jak se turbură, plecă ochii, întoarse capul.

— Cum? întrebă ea furioasă. Nu ești frumosă?

O! bietul Jak o găsea foarte frumoasă. Și el suferea grozav să nu primească darul splendid ce i se făcea. Dar era un băiat scrupulos. Să înșele un stăpân așa de generos ca marchizul i se părea un actru ticălos. Și dacă ar fi fost numai marchizul! Dar mai era și doctorul Marcolon, primarul din Forenberg, care era amantul marchizei, lucru știut de toată lumea. Anunci? Să înșele deodată și pe marchiz și pe primar! Nici o dată.

Supliciu său era mare și se temea să nu înnebunească. Într-o zi îndurându-se totuși marchizei.

— Bietul băiat! Asta era? Și ce se aface bărbatul meu și primarul, dacă tu îmi plăci?

— Doamna e foarte bună... dar pot!

— Nu poți veni în camera mea să eu te rog?

El tremurând, dar stoic răspunse:

— Nu, nu pot doamnă marchiză! Eu se gândi puțin, și cu o lucire mustăcioasă în ochi zise:

— Dar dacă ei și-ar zice?

— O! atunci... dar cum nici odănu-mi vor zice..

A doua zi după dejun, cum mar-

chizul și primarul, cu puștile pe umăr, se pregăteau să plece la vânatoare după prepelite, marchiza cerer se suise în camera sa, îi strigă pe fereastră:

— Sunt închisă în camera mea. Cheia s'a întepenit în broască și nu pot s'o fac să se miște.

— Vai și noi care ne grăbeam! Ce e de făcut?

— Poate trimiteți vreun servitor. Dar ar trebui să se urce pe balcon. Marchizul, a cărei sveltețe era doar o amintire îndepărtată, se adresă primarului, dar acesta se scuza că-i vine amețeală.

— Poate că Jak ar putea să se urce mai ușor, însinuă ea, și voi ați putea să plecați.

— Încântat, marchizul chemă pe ajutorul de grădinar:

— Încearcă să te urci cu o scară până la fereastră doamnei, intri pe fereastră și să-ți explici atunci ce ai de făcut.

— Încălzit, sârmanul băiat își în- toarse privirile spre primar.

— Grăbește-te, îi zise acesta, doamna te așteaptă.

Un val de sânge i se urcă tână- rului în față. Dar dacă i se coman- dă...

— Și cu o agilitate de pisică se ur- că la etaj unde îl aștepta marchi- za. Ajuns la fereastră se opri o se- cundă ezitând.

— Intră! zise marchiza din fun- dul camerei, unde se retrăsese.

— Intră odată! îi strigă primarul, care pornise deja pe poartă.

— Intră, ce naibă! adăugă mar- chizul, care alerga să-și ajungă to- varășul.

Atunci ce voiți să faci el contra- treci? A trebuit să intre!

.....

Ceasuri și bijuterii din aur

veritabil cu cele mai reduse

prețuri numai la

Iosif Reiner

Arad, Str. Colonel Pirici 3.

(În dosul Teatrului).

.....

.....

Petricisme

Cititorii sunt la curent cu voiajul de agrement al prietenului nostru Petrică Sele- gean. Zilele acestea s'a reîn- tors, povestindu-ne cel mai nou „bank”, auzit desigur pe vapor. Iată-l: O nostimă sen- tintă și în același timp înțe- leaptă, a dat de curând un magistrat din Istambul:

Trei comercianți de stofe au depus mărfurile lor în a- același magazin. Magazinul era însă vechi și plin de șoa- reci. Atunci au luat o pisică și fiecare s'a făcut stăpân pe câte o labă a pisicii, a patra labă rămânând proprietatea pisicii.

Jucându-se cu un câine, pisica e rănită la o labă și ghinion: la laba proprietate a unuia dintre comercianți. Acesta o îngrijește, o banda- jează cu niște cărpe și-i dă

Croitoria pentru domni
MOSKOVITZ
Arad. Asortiment bogat

drumul. Pisica se dă pe lîn- gă foc (e cam trasă de păr) și ia foc. Zăpăcită se arun- că unde nemerește aprin- zând și alte lucruri și provo- când astfel un incendiu teri- bil.

Proprietarulabei crimina- le este rugat să plătească despăgubiri celorlalți doi.

Refuzând, este chemat în judecată și sentința e dată imediat:

„Animalul era incapabil să fugă cu o singură labă și a- tunci s'a servit și de cele- lalte trei, provocând incen- diul. Prin urmare cererea fiind neîntemeiată, se res- pinge”.

ACCIDENT DE CALE FERATĂ

O groznică nenorocire s'a întâmplat la un pasaj de ni- vel dintre stațiile Zerind și Chișinău - Criș de pe linia Arad-Oradea. Un autocamion încărcat cu băuturi spirtoase, proprietatea co- mercialantului Rosenberg Adolf din Salonta Mare a fost surprins pe linie de un tren personal. Au fost grav răniți șoferul și însoțitorii săi, Rosenberg Paul, Farkas Ale xandru și un muncitor. Sta- reea lor este extrem de gra- vă.

Conferință

Duminecă 15 Mai, are loc în aula mare a Palatului Cultural conferința dlui ing. Romul Cărpinișan, directo- rul liceului industrial din Arad despre: Gabriele D'An- nunzio, organizată de insti- tutul de cultură italiană în Ro- mania.

Din carnetul cetățeanului Ion Melinte

Insemnări et reflecții

Insemnările mele din numărul trecut, au avut darul să provoace multe reflecții din partea bărbașilor.

— Cum, dom'le Melin'le, mă întrebă călva în timp ce stăteam la un pahar de vorbă în cafeana, v'ăzică dumneata afirmi că înto- deauna bărbatul e de vină când merg lucrurile strâmb?

Acuma, dehl, eu am zis și ce zic, eu susțin. Dar am mai zis că tot răul pornesc de acolo, că bărbatul uită proverbul: Nu alerga după trăsura care nu te așteaptă.

Și ca să vă dovedesc precum că înto- deauna bărbatul își fac pocino- gul, vă povestesc următoarea în- tâmplare:

Un doctor se întâlni într-o zi cu un ofițer de aviație, prieten din copilărie. Aviatorul venise în orașul cu pricina pentru manevrele mili- tare. Bucuria vederii a fost mare. Și în timp ce stăteau ei de vor- bă, aviatorul zări pe trotuarul de vis-a-vis o femeie de toată frumuse- Ńea:

— Ah! exclamă el entuziasmat, cine-o fi minuna cea de femeie? Nu mă las până ce nu voi avea-o.

Doctorul își aruncă și el privirea încotro îi arăta prietenul său, dar deodată îl luă cu amețeală. Frumoa- sa în chestiune, era chiar nevastă- sa. Cunoscând acum nimențuna a- viatorului, îi păru bine că nu l-a invitat la el la masă și găsi foarte nimerit să-i ascundă că e înșurat. Dai când văzu că prietenul său urea să-și ia rămas bun și să ple- ce în urmărirea femeii, doctorul îi spuse:

— Vezi-ți de treabă, e o clientă de-a mea. O tratez de o boula lu- mească.

Aviatorul însă, par'că nici nu au- zise cuvintele acestea, ci mai înainte ca doctorul să-l poată opri, aler- gă în căutarea frumoasei femei.

Încă în acea seară, doctorul eșnd de la un bolnav își văzu nevasta eșind dintr'un hotel în tovărășia a- viatorului. Mimi, frumoasa păcătoa- să, văzându-și soțul, fugi, iar cei doi bărbași rămaseră față în față.

— Și cu toate acestea te-am pre- vesit, gemu doctorul. Ți-am spus că are...

Iar aviatorul răspunse:

— N'avea nici o gr'je, și eu am...

.....

.....

Dacă i se poate imputa ceva fe- meii, este un singur lucru: îi lipsește noțiunea timpului. Și acest lucru îi aduce un mare neajuns: nu știe, de exemplu, niciodată ce vârstă are. De câte ori își spune vârs'a, greșeste. Este însă de bună credință. Dacă mai e de față cine- va care îi cunoaște numărul anilor și îi amintește și ei, atunci femeea se supără, iar la rigoare exclamă: „Nu știu de ce sunt așa uitucă!”.

Totuș să nu credeți că uită toate celea. Am cunoscut o femeie care de câte ori treceam prin fața unui bi- jutier, sau chiar a unui salon de modă, îmi spunea absolut precis data nașterii, adică ziua, căci anul nu are în'oldeauna importanță și nici eu nu sunt prea curios din fire.

Dar nici nu e de mirare că fe- meea nu are noțiunea precisă a timpului. Timpul trece atât de re- pede, că nici nu bagi de seama.

Un soț s'a întors mai curând din- tr-o călătorie (iată deci că și băr- bașii se cam încurcă în socoteala timpului). Voind să intre în dormi- tor, aude un zgomot foarte curios. După ce privește el un timp prin gaura cheii, dă buzna în cameră

și în timp ce un domn străin sărea pe fereastră, soția îi code smerită la picioare:

— Iartă, scumpule, un moment de rătăcire...

— Ce moment, ticăloaso, ce mo- ment? De un ceas de când pândesc la ușe...

Acum, eu nu știu ce gândiți dum- neavoastră, stimați cititori, despre această întâmplare, dar eu îmi sus- țin părerea: nici femeea, dar nici bărbatul nu au noțiunea timpului. Eu sunt sigur că „momentul” acela de rătăcire, de care vorbea soția luată pr'n surprindere, nu a fost nici cum zice ea, dar nici o oră, cum zice bărbatul. O fi fost dela vreo două, trei ore în sus...

Dacă însă femeea din posesia de mai sus ar fi avut prezența de spirit, lucrurile s'ar fi aranjat — cine știe? — spre deplina multu- mire a tuturor. Dar pentru aceasta, femeea trebuie să fie inteligentă. (Dealtfel, despre lucrul acesta am mai vorbit rândul trecut). Căci iată cum însă dintr'o asemenea încur- cătură o femeie care are prezență de spirit:

Domnul Schön era mare negus- tor, în care călătoreea foar- te mult, mai ales prin străinătate. În Germania, unde avea și rude, cel puțin așa îi spunea soției lui Mia, pleca mai în fiecare lună. Asta era prin 1930.

Domnul Schön avea cincizeci de ani, soția lui treizeci, deci nepotri- vire... de vârstă.

Prin urmare, Mia își înșela băr- batul la fiecare voiaj al lui. El în- șela însă cu multă prudență. Băio- tul dela ascensor (locuiau într-o casă cu patru etaje) era cumpărat și de îndată ce amantul era intro- dus în vasele apartamente ale d-lui Schön, ascensorul nu mai avea cu- rent și se oprea. Soțul înșelată dacă printr'o întâmplare nenorocită so- seu, trebuia să urce scările și cum era foarte voluminos dela etajul al doilea totuși casa afla de sosrea lui, până și cei doi îndrăgostiți...

Odată însă s'a îndămplat că cei doi nu l-au mai auzit când urca scările și cum avea cheia la el s'au pomenit că intră pe ușe. Au avut și ei noroc, pentrucă tocmai în acel moment luau cafeaua la masă, însă fără îmbrăcămintă pe ei din cau- za căldurilor. A fost un moment de consternație după care s'a auzit vo- ceai Mie:

— Dă-mi voie să-ți prezint pe profesorul meu... de nudism.

— Și bietul om s'a lăsat păcălit.

— Scumpa mea, nici nu-ți închi- pu-ți ce fericit sunt că te-ai pătruns de ideile nudiste.

Eu care practicam acest sport în toa're călătoriile mele prin Germa- nia și nu îndrăzneam să-ți spun de teamă să nu mă certii!

Și ca să fie în nudon se des- bracă și el, apoi sună servitoarea ca să facă la fel.

.....

.....

Toate fetele care se mărită, cu gândul să-și înșele bărbatul, ar face bine să ia astfel de soți. Dacă se poate să fie negustori și în orice caz să aibe rude în Germania.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Cetățeanul ION MELINTE

Pt. conf. T. R.